

Spørreliste nr. 150 C

FRITIDENS BÅTLIV

Båter og båtliv er et viktig innslag i fritidslivet for mange nordmenn. Det finnes utallige båttyper, og hver familie har sin egen "båtkultur" der turene omgis med en særskilt stemning, enten det gjelder store fine lystbåter eller prammen på hytta.

Denne listen prøver å dekke inn mange forskjellige former for båtliv og båthold: stor eller liten, gammel eller ny; seilbåt, snekke, jolle eller for den saks skyld gjerne også pram, kano eller kajakk. Det er fritidens båtliv vi er ute etter. Noen har kanskje båt som de bruker i yrkesammenheng, og som de også bruker i fritiden. Skriv gjerne om den. Men båter som bare brukes i arbeid er vi ikke ute etter i denne omgang.

Vi har denne gangen ikke nummerert spørsmålene, fordi vi ønsker at du skal skrive en sammenhengende fremstilling med dine egne ord, og gjerne med mange detaljer. Ta utgangspunkt i de spørsmålene du mener gjelder for deg og ditt båtliv, og les gjennom hele spørrelisten før du begynner å skrive.

Dersom du ikke selv har eller har hatt båt har du kanskje en gang vært på en minnerik båttur. Vi vil gjerne at du forteller om den, enten det var en reise med Amerikabåten, en tur til København, en motorbåttur til nærmeste kaffeholme eller en dramatisk fisketur.

Anskaffelse

Hvor har du vokst opp? Har du vokst opp ved sjøen eller ved et vann? Har du vokst opp med noen form for båt? Når fikk du bruke den alene første gang? Kunne du svømme da? – og nå?

Når skaffet eller overtok du og eventuell familie en egen båt? Hvordan gikk det til; dersom det var et kjøp, hvordan finansierte du det? Hvis du har hatt flere båter, skriv opp båttype, størrelse, anskaffelsesår og om båten var nye eller brukt. Har du noen gang kjøpt en gammel båt for å pusse opp og selge?

Fortell hva for navn du har hatt på båtene du har eid. Hvorfor valgtes dette/disse navn? Ble båten/båtene døpt med noen spesiell seremoni? Stod navnet på båten/båtene? Hvor, og med hva slags bokstaver? Tegn gjerne skisser.

Var alle i familien like entusiastiske ved hvert båtkjøp? Var det noen i familien som heller ville brukt pengene til noe annet, for eksempel hytte, bil, campingvogn eller oppussing hjemme? Fortell om eventuelle diskusjoner for-og-imot i forbindelse med anskaffelsen.

Hva talte mest i overveielsene da din siste båt ble anskaffet: størrelse, hurtighet, rommelighet, pris, materiale, utseende eller annet? Leste du båtblad og brosjyrer før du kjøpte den? Gikk du på båtmesser? Kjøpte du båt gjennom annonse? Følger du også i dag med i fagpresse og på båtmesser?

Din siste båt

Hva slags vinteropplag har du? Trenger båten din mye vedlikehold? Hva slags? Hvem utfører det? – Fortell om båtpuss om våren, før og nå. Hvor mye arbeid er det? Hvem deltar? Er – eller var – båtpuss en hygge eller et press?

Hva slags båt plass har du i sesongen (bøye, brygge, marina etc.)? Har du båthus? I så fall vil vi gjerne at du tegner og beskriver det.

Vi vil gjerne at du beskriver båten, og nedenfor gir vi deg en del stikkord. (Siden denne spørrelisten er beregnet på alle sorter båter får du ikke la deg skremme av stikkordene hvis du har pram. Skriv om den!)

- skrogets bygning og materiale
- fast innredning, puter og pynt
- rigg og seil

- motor, drivstoff
- redningsutstyr (for eksempel redningsvest, livbøye, raketter, brannslukker, line, nett langs relingen)
- navigasjonsutstyr og sjøkart
- loggbok, dagbok
- dregg/anker, ankerspill
- kokemuligheter, ”bysse” med innredning, vann
- køyer/sovemuligheter, WC/”bad”
- rorkult/ratt, lanterner, fendere
- ”jolle”, lettå, gummibå
- flagg, vimpel, vaker
- telefon, radio, TV
- tyverisikring
- fiskeredskap, hva slags

Er du medlem av noen båforening? Hva bringer det med seg av fordeler?

Bruk av båten

Om du har litt større bå: Har du fått noe opplæring i båkunnskap og sjøliv? Har du for eksempel tatt båførprøven eller vært på seilerleir? Har du kanskje rent ut sagt vært til sjøs eller i marinen? Har noen andre i familien slik ”utdannelse”? Hvem kan seile, hvem kan motoren?

Hvor ofte bruker du båten?

Hva slags utflukter er det vanligste (kaffeturer, fiske- eller badeturer, flerdagsturer)? Hvor langt går dine lengste turer? Seiler/reiser du noen gang om natten? Reiser dere på ferieturer flere båter sammen?

Deltar du i regatta eller seilas?

St. Hans-utflukter: Fortell om slike hvis du har vært med på det, med bål, båutsmykning og livet på sjøen.

Livet ombord

Ettersom det finnes så mange båttyper gir vi også her en rekke stikkord, der du kan velge ut hva som passer deg. Vi er ute etter livet i båten slik det vanligvis er når du er ute på tur – kort eller lang – med båten din:

- Hvem utgjør vanligvis ”besetningen”?
- Hvem er ”kaptein” om bord?
- Klær, matstell, hvem har ansvaret?
- Renhold, oppvask, avfall: hvem har ansvaret?
- Navigasjon, ankring, flaggseremonier, hvem har ansvaret?
- Sjøsyke. (Fortell!)
- Bruk av redningsvester. (Hvem bruker, og når?)
- Havari, uvær og grunnstøtinger. (Hvis du har opplevet noe dramatisk vil vi gjerne at du skildrer det.)
- Troer om bord. (Ting man gjorde for å få vind, maskoter, fiskelykke, ting som betyr lykke/ulykke på sjøen.)
- Sosialt liv ved ankring; - ombord i båten og båtene imellom. Skriv om positive og negative ting. Er du noen gang blitt forstyrret av ”fartsbøller”, overdrevent bråk eller alkoholbruk?

Vi vil gjerne ha dine kommentarer til følgende punkter:

- A trebåt kontra plastbåt
- B båt kontra landsted
- C seil kontra motor
- D stemmer det at ulike båttyper gir ulik ”status” eller prestisje?

Hva betyr båten for deg?

Fortell om din ”drømmebåt” – hvis du kunne velge.

Vi vil gjerne at du sender oss fotografier fra livet ombord, som vi kan få eller låne til kopiering. Hvis vi får fotografier til låns må vi gjøre oppmerksom på at det kan ta litt tid før du får dem tilbake. Det skyldes ventetid hos fotograf.

Lykke til!

Anne Moestue Swang

Göran Rosander